

Valerie Jonckheer-Sheehy
MVB MRCVS MSc LAS CertWEL Dip. ECAWBM (BM, AWSEL)

Dierenarts, Specialist Gedrag Gezelschapsdieren

Informatieblad: het gebruik van straf bij honden???

Maak géén gebruik van positieve straf:

Om een hond te corrigeren kan gebruik worden gemaakt van positieve straf: het toedienen van een onaangename prikkel aan een dier. Een onaangename prikkel is echter pas onaangenaam als deze door het dier zo ervaren wordt, niet wat onze perceptie daarvan is! Denk daarbij aan heel hard gillen, schoppen of het slaan van het dier. Dit moet u nooit doen bij dieren en vooral niet bij uw huisdier. Als u dit zou doen, loopt u het risico dat uw dier de onaangename prikkel juist als aangenaam ervaart. Daardoor zou het dier juist beloond worden en bekrachtigd u per ongeluk het ongewenste gedrag. Of u loopt het risico dat het dier bang of angstiger wordt. Ook als het wel lukt om uw dier 'correct te straffen' dan weet hij/zij nog steeds niet wat wél van hem/haar verwacht wordt. Het dier heeft alleen maar geleerd dat er 'iets' is dat hij/zij níet mag doen. Bij een hond die agressie vertoont bestaat de kans dat de agressie zelfs toeneemt i.p.v. verminderd als positieve straf gebruikt wordt. Het is bekend dat gillen, de angst en agressie bij een dier kan doen toenemen.

Gebruik ook nooit een trainingmethode waarbij uw hond verbaal gestraft wordt of waarbij gestraft wordt door de hond op de grond te duwen, te schoppen, te slaan, te wurgen/smoren of waarbij stroom gebruikt wordt.

Honden: Er is veel informatie beschikbaar op internet, televisie en in boeken die gebaseerd is op traditionele trainingmethoden die helaas gebruik maken van verouderde concepten (bv. dominantie¹ schema's). Wetenschappelijk is inmiddels aangetoond dat deze niet toepasbaar zijn. Honden zijn niet gemotiveerd om mensen te domineren of te controleren!

Gedragsproblemen zijn één van de meest voorkomende redenen voor het euthanaseren van huisdieren. 67% Van de honden wordt door gedragsproblemen vaak al herplaatst voor ze twee jaar oud zijn. Kennis van de ontwikkeling van het dier, begrip voor de cruciale gevoelige periodes in de ontwikkeling, het snel ingrijpen bij gedrags- of trainingsproblemen en het op de juiste manier gebruik maken van positieve bekrachtiging zijn van het grootste belang om te zorgen dat een huisdier mentaal gezond is, gezond blijft en van jongs af aan als gezinslid functioneert. [N.B. Als het gebruik van positieve bekrachtiging niet goed begrepen en uitgevoerd wordt kan het ook tot problemen leiden!].

¹Voor deskundige informatie over dominantie en waarom dat concept niet werkt, kijk naar:

- <http://www.doggo.nl/artikelen/hondengedrag/alpha-dominantie-volgens-ian-dunbar.php>
- <http://www.moniquebladder.nl/blog/2014/01/27/geen-einde-dominantie/>
- <http://avsabonline.org/resources/position-statements> (helaas is deze momenteel alleen beschikbaar in het Engels).
- <http://www.dogwelfarecampaign.org/why-not-dominance.php>

Maak wél gebruik van negatieve straf:

Om een hond te corrigeren kan gebruik worden gemaakt van negatieve straf: het weghalen van een aangename prikkel of beloning bij een dier. Een aangename prikkel is pas aangenaam als deze door de hond zo ervaren wordt, niet wat onze perceptie daarvan is! Denk daarbij aan fysiek contact, aandacht in de vorm van oogcontact, aaien of een aardige stem. Deze vorm van straf is dus niet 'negatief' omdat iets naars gedaan wordt bij het dier. Het gaat over het weghalen van iets dat het dier als leuk ervaart of dat het dier graag wil hebben. Iets leuks verdwijnt als het dier iets doet dat de eigenaar niet prettig vindt. Zo leert het dier om dat gedrag niet te vertonen.

Bv. mocht de hond opspringen tijdens het spelen, draai dan om en loop weg van de hond. Negeer hem tot hij vanzelf weer rustig gaat zitten of liggen. Als uw hond de neiging heeft om mensen van achter te bijten, gebruik dan een andere methode van negeren, bv kruis/vouw uw armen en kijk weg van de hond zodat u hem niet per ongeluk beloont met uw armen of oogcontact (de prinsesje houding). Als uw hond weer gewenst gedrag (bv gaat zitten) vertoont dan kunt u meteen verder gaan met spelen enz.

Denk ook aan een "time-out". Als een hond ongewenst gedrag vertoont, breng hem dan naar een aparte kamer of bench (een plek die alleen gebruikt wordt voor time-outs). Laat de hond daar blijven tot dat hij/zij gewenst gedrag vertoont zoals zitten of liggen. Laat hem dan onmiddellijk uit de kamer of bench. Als u dit niet onmiddellijk doet dan zal de hond het ook niet begrijpen. Vaak worden "time-outs" onbedoeld verkeerd gebruikt omdat de hond er te lang in blijft. Gelukkig is dit vaak niet zo erg omdat de hond dan een "cooling-off" periode heeft, een kans om tot rust te komen. Dit gedrag is zelfbelonend en wenselijk.

Het gebruik van negatieve straf is een diervriendelijk en effectieve vorm van gedragsmodificatie.

© Valerie Jonckheer-Sheehy 2016